

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200550
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8421200550.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok, sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou, v spore žalobcu Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava-Staré Mesto, proti žalovanému B. o zaplatenie 1 531,03 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 381 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 381 eur od 28. 08. 2018 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach po 45 eur mesačne, vždy k 25. dňu v mesiaci, počnúc prvým dňom po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, s tým, že v prípade omeškania čo i len jednej splátky žalovaný stráca výhodu splátok.

II. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie sumy 150,03 eur s príslušenstvom zamieťa.

III. Žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 80,40 %, s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Pôvodný veriteľ spol. Všeobecná úverová banka, a. s. podal dňa 25. 03. 2021 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1 531,03 eur s úrokom z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5 % ročne od 28. 08. 2018 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi ním a žalovaným bola dňa 23. 12. 2017 zatvorená Zmluva o poskytnutí pôžičky č. 21334794/7129818990 v znení jej dodatkov, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a. s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom. Na základe tejto výšky 1 486 eur. Žalovaný sa zaviazal žalobcovi nahradiť celkové náklady spojené s pôžičkou, a to formou pravidelných 63 mesačných splátok vo výške 35 eur, teda celková suma pôžičky činila 2205 eur. Celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 719 eur. Tento svoj záväzok splácať zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo úver riadne a včas nesplnil ani na základe predžalobných výziev, preto žalobca listom z 22. 08. 2018 vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo, čím došlo k spoplatneniu dlhu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátok, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Keďže je žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si aj úroky z omeškania.

2. Uznesením č. k. 5Csp/15/2021 - 53 zo dňa 12. 10. 2021 tunajší súd pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu a to na spol. Intrum Slovakia s.r.o.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o poskytnutí pôžičky, predžalobnou upomienkou z 27. 06. 2018, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22. 08. 2018, prehľadom splátok a úhrad žalovaného, vyjadrením žalobcu a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

5. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. - právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako klient uzavreli 23. 12. 2017 Zmluvu o poskytnutí pôžičky č. 21334794/7129818990, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1 486 eur - na kúpu tovaru uvedeného v zmluve - chladničky, pričom celková čiastka pôžičky bola 2205 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 63 splátkach, výška mesačnej splátky bola 35 eur a ročná úroková sadzba 17,44 %. Výška RPMN bola 17,44 %, priemerná hodnota RPMN 14,05 %. Termín konečnej splatnosti bol 20. 03. 2023. Celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 719 eur. Kúpna cena tovaru bola 1 486 eur, pričom žalovaný uhradil akontáciu vo výške 0 eur.

6. V zmysle čl. 5, bod 5.1 Ostatných zmluvných podmienok a dojednaní; spoločnosť poskytuje Klientovi službu na základe uzatvorenej zmluvy.

Podľa čl. 5, bod 5. 4 Ostatných zmluvných podmienok a dojednaní; klient je povinný plniť Spoločnosti za poskytnutie pôžičky riadne a včas spôsobom dohodnutým v zmluve.

Podľa čl. 8 bod 8.1 Ostatných zmluvných podmienok a dojednaní; v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok je klient povinný uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškanej navýšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády Z. z.

Podľa čl. 8 bod 8.2 Ostatných zmluvných podmienok a dojednaní; Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od Klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť Pôžičky), ak je Klient v omeškani s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Spoločnosť je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky Spoločnosti uvedené v tejto zmluve.

Podľa čl. 8 bod 8.4 Ostatných zmluvných podmienok a dojednaní; v prípade, ak dôjde k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom tretej osoby, súčasťou pohľadávky spoločnosti voči klientovi sú aj spoločnosťou skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky a to maximálne vo výške 14% z vymoženej dlžnej sumy + DPH.

7. Predžalobnou upomienkou z 27. 06. 2018 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na splatenie nedoplatku na splátkach vo výške 105 eur, a to bezodkladne. Zároveň žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia úveru. Súdu tiež predložil doručenkou o doručovaní tejto písomnosti na adresu uvedenú v registri obyvateľov (pozri čl. 16 spisu).

8. Listom zo dňa 22. 08. 2018 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru.

9. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach uhradil sumu 105 eur, čo vplynulo aj z podanej žaloby, ako aj z prehľadu splátok a úhrad.

10. Pôvodný žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že istina tvorí sumu 1 486 eur, nakoľko žalovaný do dňa podania žaloby uhradil z titulu poskytnutej pôžičky sumu 105 eur, na istine ostalo uhradiť 1 437,16 eur, t. j. schválená výška pôžičky 1 486 eur - na istine uhradených 48,84 eur a na úroku zostalo k úhrade 93,87 eur, t. j. celková výška vyčísleného úroku 93,87 eur (hodnota je výsledkom rozčlenenia sumy 1 636,03 eur na istinu 1 486 eur + úrok 56,16 eur) mínus na úroku uhradených 56,16 eur. Preto žalovaná suma predstavuje zostatok na istine 1 437 eur plus zostatok na úroku 93,87 eur , t. j. 1 531,03 eur. Vo vzťahu k sume istiny uviedol, že suma 1 636,03 eur je výsledkom súčtu 7 predpísaných plátok po

35 eur do zosplatnenia spolu vo výške 245 eur a zosplatnenej sumy 1 391,03 eur. Od tejto sumy boli odpočítané úhrady žalovaného, ktorých výsledkom je žalovaná suma. Mal za to, že uzatvorená zmluva aj s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09. 11. 2016 vo veci C-42/15 má všetky náležitosti ustanovené zákonom. Preto na podanej žalobe trval v celom rozsahu Uplatnil trovy konania.

11. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že s pôvodným žalobcom uzatvoril zmluvu, ktorú začal splácať. V čase uzatvorenia zmluvy pracoval a teda mal finančné prostriedky na úhradu splátok. Následne prišiel o prácu, ochorela mu manželka a on prestal úver splácať. Požičané finančné prostriedky použil aj na úhradu bežných výdavkov v domácnosti a na potreby pre deti. V súčasnej dobe nastupuje do zamestnania, príjem ešte nemá. Jeho mesačné výdavky sú v sume 700 eur, v čom sú zahrnuté výdavky na bývanie, stravu, lieky pre manželku, stravu, drevo. Cestovné má vo výške 150 eur mesačne. Nemal dostatok financií na jednorazovú úhradu a požiadal o splatenie dlhu v splátkach po 40-50 eur mesačne.

12. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka; výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj tieto náležitosti
k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

18. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej smernica).

19. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným žalobcom ako veriteľom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1 486 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 63 splátkach po 35 eur. Žalovanému bola na účet celkovo pripísaná čiastka 1 486 eur a celkovo uhradil sumu 105 eur. K vyhláseniu okamžitej splatnosti došlo ku dňu 22. 08. 2018.

21. Uzavretá úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§ 1 ods. 2 zákona). Žalobca je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. O aké náležitosti ide a či ich zmluva obsahuje je pritom potrebné a možné posudzovať výlučne podľa právnej úpravy účinnej v čase jej uzavretia. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v

citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), /§ 9 ods. 2 písm. k), zákona. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

22. Zákonou náležitosťou úverovej zmluvy v čase jej uzatvorenia bola podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Táto náležitosť v zmluve absentuje.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

„Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN /§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch/. K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. 04. 2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g) cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 z 11. 05. 2017.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 z 03. 11. 2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06. 04. 2017.

23. V predmetnej zmluve bola uvedená RPMN vo výške 17,44 %, pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 15,98 % (výpočet súd realizoval prostredníctvom interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN Ministerstva financií SR). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 1486 eur, výšky splátky úveru 35 eur a ich počtu 63. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku.

24. Ak zákon vyžadoval v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov vypočítanú podľa vzorca uvedeného v prílohe k zákonu, je nepochybné, že spotrebiteľ mal byť oboznámený nielen s ročnou percentuálnou mierou nákladov, ale aj s matematickým výpočtom, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

25. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 20. 09. 2018, vydaný vo veci C-448/17, v ktorom Súdny dvor EÚ uviedol, že článok 4 ods. 2 Smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru

nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, táto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle uvedeného ustanovenia.

26. Súdny dvor EÚ v tejto súvislosti dodal, že rovnako ako neuvedenie RPMN v zmluve o úvere sa musí posudzovať situácia, keď zmluva obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu. Spotrebiteľ v takejto situácii totiž nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy pozná všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý pozná všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

27. Súdny dvor EÚ už pritom v súvislosti so Smernicou 87/102 rozhodol, že vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa sledovaný touto Smernicou pred nespravodlivými úverovými podmienkami a na to, aby sa mu umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzatvorenej zmluvy, článok 4 uvedenej Smernice vyžaduje, aby dlžník pri uzavretí zmluvy poznal všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

28. V súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 Smernice 87/102 musí byť zmluva o úvere uzavretá písomne, pričom písomné vyhotovenie musí obsahovať uvedenie RPMN, ako aj uvedenie podmienok, za ktorých môže byť táto miera zmenená. Článok 1a tejto Smernice stanovuje metódu výpočtu RPMN a vo svojom ods. 4 písm. a) spresňuje, že sa musí vypočítať v dobe uzatvárania zmluvy. Táto informácia pre spotrebiteľa o celkových nákladoch úveru vo forme miery vypočítanej podľa jednotného matematického vzorca, má preto podstatný význam.

29. V dôsledku toho neuvedenie, resp. nesprávne uvedenie RPMN v zmluve o úvere môže predstavovať rozhodujúci prvok v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka tejto zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle článku 4 Smernice 93/13. Ak to tak nie je, tento vnútroštátny súd je oprávnený posúdiť nekalú povahu takejto podmienky v zmysle článku 3 tejto Smernice. Spotrebiteľ v takejto situácii totiž nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy pozná všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý pozná všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

30. Čo sa týka samotného matematického výpočtu RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe k zákonu č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, tento nemožno označiť za jednoduchý. Bez doplnenia potrebných údajov nevyhnutných na uskutočnenie výpočtu v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ nemá reálnu možnosť posúdiť správnosť výpočtu RPMN uvedeného v zmluve. Uvedenie matematického vzorca výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo strany právneho predchodcu žalobcu bez doplnenia údajov potrebných na realizáciu výpočtu nie je možné považovať za dostatočné. Zo strany právneho predchodcu žalobcu teda v zmluve o spotrebiteľskom úvere neboli uvedené všetky predpoklady použité na výpočet v zmluve uvádzanej ročnej percentuálnej miery nákladov.

31. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z. z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci

spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

32. Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

33. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

34. Žalovaný bol tak na istine pôžičky povinný zaplatiť sumu 1 486 eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá. Zo strany žalovaného boli uhradené splátky v celkovej sume 105 eur, teda nesplatená časť pôžičky je vo výške 1 381 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou úveru žalovanému reálne poskytnutou a sumou, ktorú žalovaný reálne žalobcovi na poskytnutý úver splatil. Súd v tejto časti nárok žalobcu považoval za dôvodný a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 1 381 eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

35. Žalovaný vzhľadom na svoju aktuálnu finančnú situáciu požiadal o splatenie dlžnej sumy formou mesačných splátok, po 40 - 50 eur.

36. Podľa Finstatu žalobcu Intrum Slovakia s. r. o., v roku 2020 znížila stratu o 79 % na - 690 994 eur a tržby jej klesli o 30 % na 2,545 mil. eur. Nemala dlhy a nedoplatky. Disponuje dlhodobým nehmotným majetkom v súčte 181.299 eur, dlhodobým hmotným majetkom v súčte 88.126 eur. Na finančných účtoch má súčet 278.537 eur. Avšak tieto ukazovatele nemajú pre žalobcu likvidačný charakter. Rovnako dlžnú suma nie je vo výške, ktorej nezaplatením jednorazovou úhradou by žalobca utrpel stratu.

37. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané majetkové a osobné pomery strán sporu, z ktorých vyplynulo, že žiadosť žalovaného o splátky vzhľadom na jeho osobné pomery a vzhľadom na povinný nárok, ako aj pomery žalobcu je dôvodná. Žalovaný je v súčasnej dobe zamestnaný, je v skúšobnej dobe a doposiaľ príjem z pracovného pomeru nemal. Manželka je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 100 eur. Celkové výdavky bývaním, drevom, stravou pre celú rodinu, liekmi pre manželku, oblečením, obuvou, hygienickými potrebami, cestovnými výdavkami do práce sú v sume 700 eur mesačne. Žalobca v roku 2020 znížil stratu o 79 % na - 690 994 eur a tržby mu klesli o 30 % na 2,545 mil. eur., a teda suma 1177 eur zaplatená formou mesačných splátok dokonca po 45 eur, ako súd určil v rozsudku, nemôže pre neho mať likvidačné následky. Naproti tomu jednorazová úhrada dlžnej sumy od žalovaného, môže mať nepriaznivý dopad na neho a jeho rodinu. Súčasne súd určil najvyššiu možnú mesačnú splátku, v sume 45 eur, čo je maximálna suma, ktorú možno od žalovaného podľa názoru súdu reálne žiadať, bez toho aby ostali ohrozené či bez následkov ďalších sankcií ostatné finančné povinnosti žalovaného. Zároveň súd určil splátku v o trochu vyššej sume ako bola splátka dohodnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

38. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovaného, nakoľko nemá dostatok finančných prostriedkov na jednorazovú úhradu, súd povolil žalovanému splátky dlžnej sumy v mesačných splátkach po 70 eur, pod stratou výhody splátok pri vynechaní čo i len jednej splátky, pričom prvá splátka sa stane splatnou 20. dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku .

39. Keďže sa žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy 1 381 eur v žalobcom požadovanej výške 5 % ročne,

ktorého výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to od 28. 08. 2018, teda dňom nasledujúcim po uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie stanovenej žalobcom.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 1 486 eur s príslušenstvom a súd priznal žalobcovi len zaplatenie sumy 1 381 eur s príslušenstvom, nakoľko v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, úspech žalobcu tak predstavuje 90,20 % a úspech žalovaného predstavuje 9,80 %. Teda medzi pomerom úspechu žalobcu a jeho neúspechom, je rozdiel v jeho prospech a žalobcovi ako úspešnej strane v konaní vznikol nárok na náhradu trov konania.

Vzhľadom na pomer úspechu v konaní preto súd v zmysle uvedených zákonných ustanovení priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 80,40 %. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.